

[Zahle.]

mølsel og giver i deres indbyrdes Forhold Afkald paa Krigen som et Redskab for national Politik?

og ikke alene siger dette som det negative, men yderligere tilføjer i den næste Artikel det positive, at Parterne er enige om, at Afgørelsen eller Løsningen af alle Uoverensstemmelser eller Stridigheder, som maatte opstaa dem imellem, af hvilken Art eller Oprindelse disse end maatte være, aldrig maa søges ved andre end fredelige Midler — hvorved jo maa henpeges paa den begyndende internationale Retsorden, som er skabt paa Grundlag af Folkenes Forbund —, saa gøres der ved dette utvivlsomt et meget betydeligt Skridt hen imod at skabe en Tilstand, i hvert Fald indenfor Europa, som afskærer Muligheder for Krig. Dette er meget betydningsfuldt, og hvis Udviklingen gaar videre i samme Retning som Aanden i denne Traktat, vil Navnene Briand og Kell- og komme til at lyse som Navnene paa Mænd, der har gjort et betydningsfuldt og stort Fremskridt hen imod en Udvikling i Menneskehedens Historie, som maa føre ind til lysere og bedre Tider, end Menneskene hidtil nogen Sinde har kendt.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Sagens Overgang til anden (sidste) Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Dernæst foretoges:

Første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning angaaende Afslutning af en Voldgiftstraktat mellem Danmark og de amerikanske Forenede Stater.

(Forslaget til Rigsdagsbeslutning findes i Tillæg A. Sp. 3479).

Formanden: Jeg vil tro, at den næste Sag paa Dagsordenen angaaende Afslutning af en Forligs- og Voldgiftstraktat mellem Danmark og Haïti passende kan omtales sammen med denne Sag. Der vil i alt Fald fra min Side ikke være noget til Hinder derfor.

Sagen sættes til Forhandling.

Udenrigsministeren (Moltesen): Det er mig en særlig Glæde i Dag at kunne forelægge den med de amerikanske For-

ende Staters Regering den 14. Juni d. A. afsluttede Voldgiftstraktat for det høje Ting, idet denne Traktat dels betyder en videre Udbygning af det danske Voldgiftstraktatsystem, dels betyder, at det nu er lykkedes at finde en Form, hvorunder baade den danske og den amerikanske Regering mener at kunne fortsætte det Arbejde, der paabegyndtes med Afsluttelsen af den dansk-amerikanske Voldgiftstraktat af 1908.

Denne Traktat blev afsluttet for et Tidsrum af 5 Aar, og den fastsatte, at retlige Tvistigheder skulde henvises til den permanente Voldgiftsdomstol i Haag, medmindre Tvisten angik Staternes Livsinteresser, Uafhængighed, Ære eller vedrørte andre Magters Interesser. I hvert enkelt Tilfælde skulde Striden forelægges ved en særlig Voldgiftsaftale. I en til Konventionen sig sluttende Noteveksling forbeholdt Parterne sig selv at afgøre, om en opstaaet Tvist angik deres Livsinteresser, Uafhængighed eller Ære.

Da den 5-aarige Periode var ved at udløbe, opfordrede den amerikanske Regering Danmark til at afslutte en Overenskomst om Nedsættelse af en staaende Undersøgelseskommission, hvorom der naaedes Enighed. Samtidig tog man fra dansk Side Initiativet til Forhandlinger for at opnaa en mere tilfredsstillende Voldgiftsaftale end Traktaten af 1908, og det lykkedes at blive enig om en Traktat, der undertegnedes den 5. Februar 1914. Denne indeholdt dels Bestemmelser om Nedsættelse af en staaende Undersøgelseskommission, dels om Voldgift, der omfattede alle Tvistigheder, uden at Ære, Uafhængighed eller Livsinteresser var undtaget. Denne Traktat blev med Rigsdagens Samtykke ratificeret af Danmark, men stødte paa Modstand i det amerikanske Senats Udenrigsudvalg, saaledes at der efter den amerikanske Regerings Udtalelse ikke var nogen Udsigt til, at Traktaten kunde blive ratificeret af Amerika. Modstanden skyldtes de vidtgaaende Bestemmelser om ubetinget obligatorisk Voldgift.

I Stedet for denne Traktat, som det saaledes ikke lykkedes at gennemføre, foreslog den amerikanske Regering, at man afsluttede en særlig Traktat om Oprettelse af en staaende Undersøgelseskommission og samtidig fornyede den gamle Voldgiftstraktat af 1908.

Det første Forslag accepterede man fra dansk Side, hvorimod man ikke mente at kunne gaa ind paa at forny Voldgifts-